

Na Tvoju riječ...

Kateheze za mlade

Glas Koncila
Zagreb, 2004.

© Glas koncila
Kaptol 8, Zagreb

»Na Tvoju riječ...«
Kateheze za mlade

Uredili: Radovan Librić,
Martina Rašpolić,
Robert Šuka

Biblioteka: Prinosi vjeroučitelja
Knjiga IV.

Urednik: Nedjeljko Pintarić

Imprimatur: Nadbiskupija zagrebačka
Nadbiskupski duhovni stol
Broj: 1008/2002
Zagreb, 27. lipnja 2002.

II. izdanje - ožujak 2004.

Središnja nadbiskupijska i
fakultetska knjižnica u Đakovu

700007023

ZAHVALA

Profesorici Ani Gabrijeli Šabić koja je neposredni sustvaratelj ove knjige jer nas je poticala na susretanje i druženje s Riječi i postavila temelje na kojima danas gradimo.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 268 (02.053.6) (035)

NA Tvoju riječ... : kateheze za mlade
/ uredili Radovan Librić... et al. -
Zagreb : Glas koncila, 2002. - (Biblioteka
Prinosi vjeroučitelja : knj. 4)

ISBN: 953-6258-46-3

I. Vjeronauk - Priručnik

420702005

➔ CILJEVI

- ◆ analizirati postupke onih osoba koje su nas povrijedile te razumjeti uzroke takva njihova djelovanja
- ◆ analizirati naše negativne postupke prema bližnjima te uvidjeti potrebu i mogućnost traženja opraštanja
- ◆ uvidjeti posljedice naših postupaka (propusta) te mogućnosti koje su se mogle dogoditi da smo drugačije postupili
- ◆ priznati krivnju sebi i Bogu te si iskreno oprostiti

➔ NASTAVNA SREDSTVA

- ✓ papir A4 (crtama podijeljen na četiri dijela) za svakog sudionika
- ✓ flomasteri, drvene bojice, olovke
- ✓ papiri s mislima i činjenicama za svakog sudionika
- ✓ papirići u boji
- ✓ papiri za pisanje
- ✓ "Tvrđnje" za svaku skupinu

➔ TIJEK SUSRETA

Susret započinjemo radom u manjim skupinama najviše do 5 članova u kojima sudionici razmišljaju o sebi i ljudima koji ih okružuju te se pokušavaju izraziti crtanjem simbola. Svaki član dobiva papir veličine A4, crtama podijeljen na četiri dijela i zadatak da u svaki kvadrat nacrtat po tri simbola za četiri zadane teme - 1. moje mane, 2. negativne strane moje obitelji, 3. moji strahovi, 4. moji uzori. Nakon crtanja slijedi razgovor u manjoj skupini pri čemu svaki član govori o svojim simbolima.

Nastavljamo individualnim radom u kojem će se sudionici susresti s mislima i činjenicama vezanim uz mogućnost ili nemogućnost opraštanja i koje će na osnovu vlastitog iskustva pokušati povezati. U razgovoru koji slijedi svjedočit će svoje iskustvo i prikazati vezu s odabranim tekstom.

Prvi dio susreta završavamo podjelom u dvije skupine jednake veličine (voditelj se uključuje po potrebi). Sudionici na šarene papiriće pišu poruku osobi koju bi voljeli zamoliti za opraštenje ili osobi kojoj bi voljeli oprostiti. Skupine izmjenjuju papiriće.

Drugi dio kateheze također je zamišljen kao rad u manjim skupinama u kojima bi se razmišljalo o važnosti i osobnom odnosu prema sakramentu pomirenja. U završnici skupine iznose svoje zaključke kojima se mogu pridružiti članovi drugih skupina.

Završavamo ispitom savjesti i Euharistijom.

Kateheza je prigodna za cjelodnevni susret u vrijeme došašća ili korizme u kojem bi se naglasak trebao staviti na opraštenje i pomirenje sa sobom, s drugima i Bogom. Zbog toga predlažemo da materijal bude iskorišten za duhovnu obnovu u navedeno vrijeme.

➔ DRUGE MOGUĆNOSTI

Ukoliko katehezu nije moguće izvesti u vremenu došašća ili korizme, prepuštamo volji voditelja da je izvede u bilo koje doba liturgijske godine ili prema potrebi (ukoliko unutar zajednice dođe do nesuglasica). Materijali se mogu koristiti za dva susreta. U jednom se naglasak stavlja na pomirenje s drugima i sobom samim, a u drugom na pomirenje s Bogom.

1. DIO

1. MOLITVENI POČETAK

Oprostiti

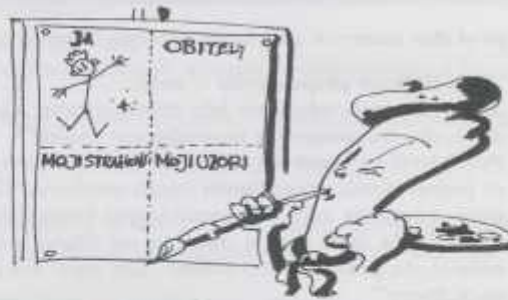
Ništa ne opterećuje toliko koliko ne moći oprostiti.
 Ništa nije tako strašno kao dan i noć morati živjeti
 S oštrim kamenom bijesa i mržnje u srcu.
 Netko, a možda i mnogi ljudi, nanijeli su ti neko zlo.
 Tvoja najdublja nutrina ukočila se potpuno od hladnoće.
 Ti više nisi onaj isti. Čudiš se samome sebi.
 Nisi više tako srdačan, tako blag.
 Tvoja simpatija pretvorila se u antipatiju.

Postoji samo jedan jedini put, vjeruj mi: oproštenje!
 Oprosti! To stoji jako puno, ali se isplati.
 Oprostiti - to je nešto stvarateljsko.
 Oprostiti znači probuditi se na novi život i novu radost.
 Oproštenje čini novo mogućim, u tebi i u drugima.
 Oproštenje je najljepši dar.
 Moraš često oprostiti i ne smiješ nikada brojiti koliko.
 Oprostiti sedamdeset puta sedam, to znači nebrojeno puta,
 Uvijek, jer i sam trebaš upravo toliko oproštenja.

P. Bosmans

2. MOTIVACIJA

- ◆ rad u manjim skupinama od 5 do 6 sudionika
- ◆ papir A4 podijeliti na četiri jednaka dijela
- ◆ u svaki kvadrat sudionici crtaju po tri simbola (1. JA - moje mane; 2. OBITELJ - negativne strane moje obitelji; 3. MOJI STRAHOVI; 4. MOJI UZORI)
- ◆ nakon crtanja slijedi razgovor u kojem svaki sudionik govori o svojim simbolima

3. RAD S TEKSTOVIMA - MISLIMA

- ◆ sudionici dobivaju materijale i zadatak da u individualnom radu (na temelju vlastitog iskustva) odaberu ono što im se najviše sviđa te pokušaju povezati izrjeke (misli) sa životnim činjenicama, odaberu jednu kombinaciju koju mogu uskladiti s nekim svojim iskustvom opraštanja ili nemogućnosti opraštanja
- ◆ u razgovoru svjedočiti svoje iskustvo i prikazati vezu s odabranim tekstom
- ◆ voditelj može pitanjima poticati na razgovor:
 - Što si činio u prilici kada si bio žrtva nekog pojedinca? (pokušao zaboraviti, čekao da stanje prestane, zaključio da se tu ništa ne može učiniti, strahovao od napadačevih reakcija kada si zatražio da prestane sa svojim razornim ponašanjem, čekao trenutak da se osvetiš, bojao se da ne planeš i ne postaneš nepravedan...)
 - Što si naučio od tog iskustva?
 - Jesi li nekome povjerio svoje stanje tako da ublažiš strah i agresivnost i nađeš najdjelotvorniji način da interveniraš, a ne podlegneš osveti?
 - Na koji način si pristupio svome tlačitelju?
 - Je li tvoj život dobio novi smisao?

4. AKTUALIZACIJA

- ◆ skupina se dijeli na dva dijela
- ◆ svaki sudionik dobiva šareni papirić u koji zapisuje misao ili poruku osobi kojoj oprašta ili osobi koju bi zamolio za oprost
- ◆ skupine izmjenjuju poruke i svaki sudionik dobiva misao koju treba prihvatiti kao poruku za sebe

5. MOLITVENI ZAVRŠETAK

- ◆ prvi dio susreta završava pričom "Dok mijenjam sebe, mijenjam svijet"

"Sufi Bajazid pripovijeda o sebi:

Za svoje sam mladosti bio revolucionar i jedina je moja molitva Bogu glasila: "Gospodine, daj mi snage da promijenim svijet!"

Približivši se srednjoj dobi i uvidjevši da mi je pola života prošlo a da nisam promijenio ni jednu dušu, promijenih svoju molitvu: "Gospodine, daj mi milost da promijenim sve one s kojima sam povezan: samo svoju obitelj i svoje prijatelje - i bit ću zadovoljan!" Sada, kada sam star a dani su mi izbrojeni, molim još samo ovo: "Gospodine, daj mi milost da promijenim sebe!" Da sam od početka tako molio, ne bih uludo potratio svoj život!"

2. DIO

1. MOLITVENI POČETAK

Pomozi mi Gospodine, opraštati, kao što ti meni opraštaš:

opraštati hitro - prije no što me zahvati uzbuđenje;

opraštati srcem - iskrenom voljom, a ne tek riječima;

opraštati potpuno - bez pridržaja i bez uvjeta;

opraštati trajno - ne vraćajući se na staro;

opraštati iskreno - kao da nikad nisam doživio uvredu i nepravdu;

opraštati ponizno - s uvjerenjem da je meni već oprošteno;

opraštati velikodušno - s odlikom da uvreditelja više ljubim i za nj molim;

opraštati neumorno - brišući svaki trag. Gospodine pomози mi praštati, da moje oprastanje bude slično tvojemu.

2. MOTIVACIJA

- ◆ sudionici u manjim skupinama čitaju tekst skeča nakon čega slijedi razgovor o problemima koji se u tekstu javljaju (ukoliko postoji mogućnost voditelj može ranije zadužiti nekoliko sudionika da pripreme skeč za izvođenje pred skupinom)

ILI

- ◆ meditativno pročitati Ps 32 ili prerađeni tekst istog psalma
- ◆ nakon čitanja ostati nekoliko trenutaka u tišini i osobnom razmišljanju

3. RAD U MANJIM SKUPINAMA

- ◆ skupina se dijeli u manje skupine najviše do 5 članova
- ◆ svaka skupina dobiva tvrdnje / pitanja o kojima članovi skupine razgovaraju i iznose svoja iskustva i stavove 30 - 40 minuta
- ◆ odabrati predvoditelja koji će u završnici iznijeti glavne naglaske i zaključke njihovog rada

4. RAD U SKUPU

- ◆ predvoditelji iznose rezultate rada svojih skupina, a kako ne bi došlo do suhoparnog ponavljanja već rečenoga, predlažemo da sve skupine odgovore na prvo pitanje, pa drugo i tako redom
- ◆ rad u skupu završavamo donošenjem zaključka koji će voditelj izvući iz glavnih naglasaka

5. AKTUALIZACIJA

- ◆ napraviti zajednički ili individualni ispit savjesti - pritom je moguće grijehe pisati na papiriće koji se kasnije mogu "simbolički" uništiti (zapaliti na svijeći) ili prinijeti kao prikazni dar na euharistiji

6. MOLITVENI ZAVRŠETAK

- ◆ susret završavamo molitvom Gospodnjom (koja se po želji može i otpjevati u krugu držeći se za ruke)

izrjeke poznatih i manje poznatih o opraštanju

ŽELITE LI SAMO ČASAK BITI SRETNI?

- OSVEĆUJTE SE

ŽELITE LI ZAUVJEK BITI SRETNI?

- OPRAŠTAJTE

Henri Lacordaire

OPRAŠTAMO PREMALO, A ZABORAVLJAMO PREVIŠE

Madame Swetchine

OPRAŠTANJE JE DIVOTA SVAODAJNJEGA

Vladimir Jankelévitch

OPRAŠTA SE ONOLIKO KOLIKO SE LJUBI

Honore de Balzac

LJUDI NE MOGU ŽIVJETI ZAJEDNO AKO NE OPROSTE

JEDNI DRUGIMA TO ŠTO SU SAMO TO ŠTO JESU.

Francois Varillon

OPROSTI DA OSLOBODIŠ U SEBI SILE LJUBAVI

Martin Gray

ISTINA ĆE VAS OSLOBODITI

Sveti Ivan

PODNIIO SAM UVREDU, ALI NISAM POVRIJEDEN

U DUBINI SVOJE DUŠE

Nepoznati autor

TREBA BITI PSIHOTERAPEUT
DA BI SE ZNALO
KOLIKO IMA POTISNUTE AGRESIVNOSTI
POD LAŽNIM OPROSTENJEM.
Paul Tournier

MRZITI SVOJU DUŠU
ZNAČI NE MOĆI OPROSTITI SEBI,
NE POSTOJATI NITI BITI SVOJ.
Bernanos

OPRAŠTANJE VODI OBUSTAVLJANJU SVAKOG SUDA
O UVREDITELJU I OTKRIVANJU NJEGOVA
ISTINSKOG JA,
STVARATELJU I BLJESKU BOŽANSTVA.
Jean Borysenko

IZAZOV ... JE PONOVRNO SPOJITI FINE NITI SLOMLJENA
ŽIVOTA DA BI SE OD NJEGA UČINILO DJELO BOGATO
SMISLOM I ODGOVORNOSĆU.
Gordon Allport

SAMO ONAJ KOJI JE IMAO ISKUSTVO OPROŠTENJA,
MOŽE UISTINU OPROSTITI.
George Soares

NO NE VRŠITE NJEGOVU VOLJU S LJUTNJOM I
NAPETOSĆU.
OPUSTITE SE, OLABAVITE DRŽANJE, PREDAJTE SE BOGU.
Thomas Kelly

U SRCU OPROŠTENJA
IZNOVA NASTAJE STVARANJE
U SVOJOJ PRVOBITNOJ ČISTOĆI.
Philippe Le Touze

OBNOVLJENA PRIJATELJSTVA TRAŽE VIŠE SKRBI
OD ONIH
KOJA NIKAD NISU PREKIDANA.
F. de la Rochefoucauld

ČOVJEK NIJE NIKADA TAKO LIJEP
KAO KAD MOLI ZA OPROŠTENJE ILI KAD SAM OPROSTI.
J. Paul

činjenice

OPROSTITI NE ZNAČI ZABORAVITI.

OPROSTITI NE ZNAČI NIJEKATI.

OPRAŠTANJE TRAŽI VIŠE NEGO ŠTO JE VOLJAN ČIN.

OPRAŠTANJE SE NE MOŽE NAREĐITI.

OPROSTITI NE ZNAČI BITI KAO PRIJE UVREDE.

OPRAŠTANJE NE TRAŽI DA SE ODREKNEMO SVOJIH PRAVA.

OPROSTITI DRUGOME NE ZNAČI OPRAVDATI GA.

OPRAŠTANJE NIJE DOKAZIVANJE MORALNE NADMOĆNOSTI.

OPRAŠTANJE NIJE PREDBAČIVANJE ODGOVORNOSTI NA BOGA.

KEČ

- KARLA:** Bog, kako si?
- PETRA:** Dobro.
- KARLA:** Sigurno?
- PETRA:** Pa da, zašto ne bih bila?
- KARLA:** Ne znam. Nekako mi izgledaš... pa jadno.
- PETRA:** Jooj. Ti sve skužiš. Jesam, baš sam jadno.
- KARLA:** Mogu li ti pomoći?
- PETRA:** Ma ima toga malo više. Uostalom, svega mi je dosta.
- KARLA:** Znam slušati! A, možda nađemo i neko rješenje.
- PETRA:** Lijepo od tebe, samo meni valjda ni Bog ne može pomoći!
- KARLA:** Ne pričaj gluposti! Samo u Bogu i je pomoć i spas.
- PETRA:** Uf, uf, ti i tvoje vjerske uzrečice.
- KARLA:** Nisu to nikakve uzrečice, a vjera je prava stvar, pogotovo kad si u bedu. Vidiš, mislim da bi mogla otići na ispovijed.
- PETRA:** Ispovijed! Ma daj! Kome? Ispovijedaju me šest puta dnevno. Nemoj još i ti. Daj da si naručimo pivicu, mogle bismo i zapaliti baš sam živčana.
- KARLA:** Time nećeš riješiti svoje probleme.
- PETRA:** A, s ispovjedi hoću???
- KARLA:** Bit će ti lakše kad popričaš s nekim tko razumije problem i može ti dati savjet, usmjeriti te!
- PETRA:** Misliš da to oni s druge strane rešetki kuže?
- KARLA:** Rešetki?
- PETRA:** Da, baš se tako osjećam; kao da sam zločinac u zatvoru, a tip s druge strane je svetac.
- KARLA:** Ma i svećenici su obični ljudi; grješni i slabi.
- PETRA:** Zašto da im se ja onda ispovijedam, sole ti pamet, a možda su gori i slabiji od nas. Jedan kažu ovako, drugi onako, odriješuju te kao da si svezan.
- KARLA:** Pa, jesi svezan, grijehom, a svećenik je veza s Bogom koji ti oprašta.
- PETRA:** Što mi oprašta?
- KARLA:** Grijehe, zloće!
- PETRA:** Pa nisam nikog ubila!
- KARLA:** Ne ideš na ispovijed samo zbog teških grijeha
- PETRA:** Teških! Hi, hi! Što se to važe?!
- KARLA:** Ne lupetaj!
- PETRA:** Oprosti, moji su kao laki, ali mi baš s njima nije lako, a nije mi lako ni sa samom sobom!

KARLA: Nije ni meni s tobom, zbilja si teška!

KARLA: (prevrće očima)

PETRA: Kad smo već kod teškog... znaš ja mislim da je prava ispovijed teška.
Teško je proceprkati po svojoj unutrašnjosti i duši.

KARLA: Možda je to i tvoj problem, odnosno, razlog zašto ti se ne ide na ispovijed-ne
čeprika ti se po dubini svoje duše; razlozima zašto radiš to i to. Ne želiš si
priznati određene stvari i to te sve opterećuje i zato si tak...jadna.

PETRA: Ma, idem ja na ispovijed, samo ne često. Ne ide mi se jer me puno teških
stvari muči. Nabranje: lagao sam, psovao sam, nisam se molio i bla, bla, bla...
ide mi na živce i zaista mi je glupo svaki puta govoriti iste grijeha.

KARLA: Da, mnogi se tako ispovijedaju.

PETRA: Ja se ne želim i nemam potrebu tako ispovijedati.

KARLA: (obrve gore) Otići ćeš ipak!!

PETRA: Hoću, mislim da je to ono što mi treba!? A ovdje ima faca s kojima bi se dalo
razgovarati.

Blago je onom, čiji grijeh je otpušten.
Blago je onom čiji prijestup je pokriven,
Blago je čovjeku kojem Jahve ne ubraja krivnju
i u čijem srcu nema prijevare.

Prešutjet sam htio, ali kosti mi klonuše.
Od neprestana jecanja moje kosti klonuše,
Danju i noću Tvoja ruka me tištila,
Ko' za ljetnih žega moja snaga se trošila.

I tada grijeh svoj priznah, Tebi Bože moj,
Svoju krivnju više ne sakrivah.
Predavši Tebi Oče, prijestup svoj
Ti si mi krivnju grijeha
Otpustio, hvala Ti, Bože, hvala Ti.

Zato nek' Ti se moli svaki u času nevolje.
Kad bujice navale njega stići neće.
Utočište Ti si moje, u nevolji čuvaš me,
Odjevaš me radošću, svetom radošću spasenja.

Bezbožnika taru mnoge nevolje i zla,
A tko se u Tebe uzda, milost ima.
Pjevajte, radujte se pravedni,
Koji ste čestita srca kličite Bogu svi,
Bože, hvala Ti.

Prema Ps 32

tvrdnje / pitanja

1. Kako (koliko) se pripremam za ispovijed i kako često idem na ispovijed?
2. Ispovijed se pretvara u formalnost, nema smisla osim u okviru crkvenih zakonitosti i to mi u potpunosti (ne)odgovara.
3. Na ispovijedi ne mogu reći sve grijehe; osjećam nepovjerenje prema svećeniku, njegovu premorenost (višesatnim) ispovijedanjem.
4. Poslije ispovijedi osjećam se dobro jer znam da je to prvenstveno sakrament i da grijehe oprašta Bog preko čovjeka kao svog posrednika.
5. Nedostaci, prednosti, problemi, moguća rješenja, tj. prijedlozi...

